

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "การจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ศึกษาเฉพาะกรณี : บ้านวังน้ำมอก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย" มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาการจัดการการท่องเที่ยว ศักยภาพทางการท่องเที่ยว และแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนบ้านวังน้ำมอก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสนทนา โดยสนทนากับผู้นำชุมชน และคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านวังน้ำมอก 2) แบบสอบถาม สอบถามกับผู้นำชุมชน และคณะกรรมการการท่องเที่ยวและสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านวังน้ำมอก และนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างจำนวน 84 คน 3) แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์บริษัทนำเที่ยวจังหวัดหนองคายและผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนบ้านวังน้ำมอกมีการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประชาสัมพันธ์ชุมชนมีการดำเนินการน้อยมากนักท่องเที่ยวต่างถิ่นทราบข้อมูลทาง Web Site นักท่องเที่ยวพื้นที่ใกล้เคียงทราบข้อมูลแบบปากต่อปาก 2) ด้านการต้อนรับมีการจัดพิธีบายศรีสู่ขวัญ และมีศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวเพื่อคอยต้อนรับนักท่องเที่ยว และให้บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาสอบถามข้อมูล หรือโทรศัพท์มาสอบถามรายละเอียดและสำรองที่พัก 3) ด้านการบริการมีบ้านพักกลางและพักกับชาวบ้านไว้คอยบริการและมีการรักษาความปลอดภัยในชุมชน 4) ด้านกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติในชนบท แต่กิจกรรมยังไม่มีหลากหลาย 5) ด้านการมีส่วนร่วมคนในชุมชนมีความภาคภูมิใจที่ชุมชนมีการพัฒนา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ศักยภาพทางการท่องเที่ยวบ้านวังน้ำมอก เป็นการรวมทุนทางสังคม คือ 1) ทุนทางจิตวิญญาณ คนในชุมชนบ้านวังน้ำมอกมีความรู้สึกภาคภูมิใจรักถิ่นฐานบ้านเกิด 2) ทุนทางภูมิปัญญาชุมชนบ้านวังน้ำมอกใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ ในการดำรงชีวิตทำมาหากินเพื่อเลี้ยงตัวเอง อย่างพอเพียง ชุมชนเข้มแข็งและมั่นคง 3) ทุนทรัพยากรมนุษย์ ชุมชนบ้านวังน้ำมอกมีการรวมกลุ่มกัน และมีการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง 4) ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ ถึงแม้บ้านวังน้ำมอกเป็นชุมชนที่เต็มไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติสามารถเลี้ยงตัวเองได้ทั้งปี แต่ชุมชนใช้พื้นที่ในการทำมาหากินได้น้อย ด้านการบริหารจัดการมีการวางแผนของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนใน

บ้านวังน้ำมอก จะมีการเตรียมงาน วางแผน วางรูปแบบกิจกรรม ในการจัดการองค์กร จัดวางตัวบุคคลมอบหมายหน้าที่ที่ไม่มีภาระเป็นลายลักษณ์อักษรจะพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ที่มีและประสบการณ์ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามาให้การสนับสนุนเช่น อบต.พระพุทธรบาท และสำนักงานจังหวัดหนองคายเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ แต่ในการสนับสนุนของหน่วยงานบางครั้งไม่ได้ตอบสนองความต้องการ และแก้ปัญหาให้กับชุมชนได้อย่างแท้จริง เนื่องจากชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลความต้องการให้แก่หน่วยงาน

แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นอกจากชุมชนจะมีทุนทางสังคมแล้ว แนวทางด้านตลาดก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การท่องเที่ยวชุมชนยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า 1) แหล่งท่องเที่ยวกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวยังไม่หลากหลายไม่มีความโดดเด่น ชุมชนต้องมีการสื่อสารที่สะดวก มีการบริการที่ประทับใจ 2) การกำหนดราคายังไม่มีอัตราค่าบริการที่แน่นอนขึ้นอยู่กับจำนวนนักท่องเที่ยวและรายการนำเที่ยว 3) ช่องทางการจำหน่ายนักท่องเที่ยวสามารถติดต่อชุมชนบ้านวังน้ำมอกได้โดยตรง ยังไม่มีการจัดนำเที่ยวโดยผ่านบริษัทนำเที่ยวของจังหวัดหนองคาย 4) การส่งเสริมการตลาด ได้ทำการเผยแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์ข้อมูลบางส่วน จะต้องมีการโฆษณาให้ครบทุกสื่อ และมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวชุมชนแก่ประชาชนในเชิงลึก ศึกษาในเรื่องเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่มีรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนในทำนองเดียวกันเพื่อนำมาเปรียบเทียบ อีกทั้งศึกษาถึงกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน และศึกษาถึงบทบาทของหน่วยงานและองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว

Abstract

The objectives of The Sustainable Community Based Tourism Management : A Case Study of Wangnammok Community, Sri Chiang Mai District, Nongkhai Province are to study the tourism management, the stability of tourism and the ways of The Sustainable Community Based Tourism Management : A Case Study of Wangnammok Community, Sri Chiang Mai District, Nongkhai Province by the tools of collecting data as the following :- 1) Having conversation by talking with the community leaders and the community tourism committees in Wangnammok Community. 2) Doing questionnaires by the committees leaders, the community tourism committees, the tourist members in Wangnammok Community and the 84 tourists sample group. 3) Having the interview with the tourists agent in Nongkhai Province and the tourism experts.

The study results, they were found that the community tourism management in Wangnammok Community has been divided into 5 ways, there are 1) Public Relations. There is rarely public relations. The tourists have know the information from the web site and some tourists who have been there before. 2) Welcoming. There is the local traditional welcoming the tourists and the tourism cooperation center to welcome and give more informations to the tourists. There is also the accommodations and transportations services by telephone. 3) Services. There is the center accommodation and home stay with the host family including the safety in community. 4) Activities and tourism forms. Most of the tourists will see the nature beauty in the community but there are not various activities for the tourists. 5) Community participation. The local people are proud to see the community development. Local people participation in making their decision ,working , benefits and evaluating.

The tourism stability in Wangnammok Community is the social capital as the reasons below.- 1) Souls investment. Local people are pround of their homeland. 2) Intellectual community to use the nature resources to serve their

ways of life efficiently in community. 3) Human resources. Local people participate in community activities and transfer their knowledge from generation to generation. 4) Nature resources. Even Wangnammok Community is rich of the nature resources, but they don't use them much as it should be possible.

The administration management has been organized by the tourists community in Wannamaker. They have planned the activities, set up the organizations and put the right man in the right jobs. There are the supporting offices like Praputtabaht sub-district office and Nongkhai Province office, they support in their budgets to develop the project. But it doesn't solve all the problems as the community needs because the community can't participate to report their needs to the offices.

The ways of the sustainable tourism management, it's not only the social resources but it's also the marketing as well. From the study results, they were found that :- 1) The tourist attractions, activities and tourism forms are not various. The community needs to have the convenient communication and the impression services. 2) Prices. The community can't fix the prices. It depends on the amount of the tourists. 3) Place / Distribution. The tourists can contact directly to Wangnammok Community. There isn't any tourism agency in this coming. 4) Promotion. They have already made some public relations. It should have varieties commercials or advertisements and continually public relations.

The suggestions, it should be the study the factors that support the tourism community and the effect to the people and study from the sample groups in various activities to compare them and also lead to the target groups and including the supporting offices roles in tourism management.